

DIN UMBRA
ZIDURILOR

POEZII

OCTAVIAN GOGA

bd. 2544 56

DIN UMBRA
ZIDURILOR

POEZII

BUCUREȘTI
EDITURA „MINERVA“

1913.

BIBLIOTECĂ CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

BUCUREȘTI

NOTA I 100626

2192/02

Re. 95/11

EDITURA INSTITUTULUI DE
ARTE GRAFICE «MINERVA»

REPRODUCEREA OPRITĂ

B.C.U. Bucuresti

C20024802

REVEDERE

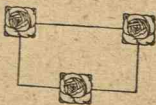
Tu minunată poezie,
Ulitașul meu ostrov de flori,
Imi mai deschizi tu poarta mie,
Când mă întorc din pribegie
Străin cu pași rătăcitori ?

Imi tremură durerea'n gene
Cum calc pe vechiul drum bătut ;
Sărmane crânguri și poiene,
Vă năpădiră buruiene
De când noi nu ne-am mai văzut...

Ca un drumeț din altă țară
În cale mă opresc ș'ascult :
Aș vrea'n grădina solitară
Un glas să-mi reînvie iară
Din praznicele de demult.

Dar val de neguri mă'mpresoară,
Furtuni au bătuit pe-aici,
Nu-s stelele de-odinioară,
Pe urma lor abia mai sboară
Un roi plăpând de licurici...

Printre cărări derăpănate
Cresc spini, iar flori de-mi mai răsar,
Se'nclină toate 'nrourate
Cu lacrimile adunate
În drum de bietul grădinar.

DIN UMBRA ZIDURILOR

OASPE VECHIU

Când zilele 'mi mureau în umbră, sărace toate deopotrivă,
Tu sfântă, minunată noapte, mi-ai fost deapururi milostivă.

Când te iveai, din pragul bolții, cu albă pulbere de stele
Durai o punte argintată la ferestruia casei mele.

Tu mă vedeai în brațe slabe îmbrățișând trudită pernă,
Când visuri îmi goneau odihna cu 'nfrigurarea lor eternă;

Tu mă găseai uitat și singur și — darnică ca totdeauna, —
Între păreții morți și umezi îmi trimiteai podoabă, luna.

Cum coboră stăpâna blândă făclie 'n casă să-mi aprindă,
Se deslușeă o lume 'ntreagă închisă 'n ciobul de oglindă...

Se 'nfiripau lumini și visuri, că te mirai chilia scundă
Cum poate-atât prisos de vraje în îngustimea ei s'ascundă...

Atunci în pacea 'nfiorată de năzuințe fără nume,
Un copilaș cu ochii vineți, senini ca rostul unei glume,

Se furișă încet pe-o răză la patul meu, să mă alinte
Cu neastâmpărul albastru din căutătura lui cuminte.

Cu degetele moi și albe, pe ochi mă mângăia... pe frunte..
Râdea cu glasul lui de clopot, când da de firele cărunte...

Imi desgropă povești uitate și cu făptura lui sprintară
Imi deșteptă un zvon de frunze, un glas de cântec dela țară...

Veneă la mine busuiocul, veneau și flori de sânziene,
De mână mă ducea copilul în țări cu feți și cosânzene...

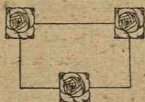
* * *

Cum trece vremea ne'ndurată și pururi cumpăna și-o saltă...
M'a dăruit c'o mână soarta, dar m'a furat cu ceealaltă...

E largă casa mea acuma, dar noaptea-i mută și săracă,
Stau singur și aud aieva cum toate 'n juru-mi prind să tacă...

Nu mă mai știe vechiul oaspe... odată mi-a deschis pe-o clipă...
Și nu m'a cunoscut sărmanul... Cutremurat s'a dus în pripă...

Pe semne c'a murit acuma, ori ursitoarea nu-l mai lasă...
— Copilăria mea senină, tu nu mai vii la mine 'n casă...

AGONIE

In mine se petrece-o agonie,
Ca într'o tristă casă solitară,
In sufletu-mi bătut de vijelie
Eu văd un om ce-a început să moară...
Un biet pribeag cu rostul dela țară
Se duce-acum și n'o să mai învie
Cu chipul lui senin de-odinioară...

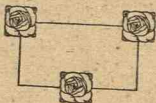
Demult... Demult... Din cea dintâi clipită,
De când te-au smuls dela bătrâna vatră
Din casa cu șindile-acoperită,
De-atunci începe moartea-ți nesfârșită,
De-atunci te fură fiecare piatră...

Te-au biruit în stingerea domoală
Străine legi din guri necunoscute;
S'a poticnit curata ta sfială
La orice pas de pravili neștiute;
Prin praf, prin fum, prin vorbe de ocară,
Te-ai dus sărmane suflet dela țară,
Din orice colț mi te pândeă o sârmă
Și te-alungă un șuier de mașină...
Avutul tău s'a risipit pe cale,
Te-au părăsit și zmei și cosânzene,
Ți s'a uscat și lacrima din gene,
Au amuțit și sfaturile tale...
Așa pe rând ți-a tot trimis vieața
Un nou tâlhar în orice clipă nouă
Și fără milă 'n toată dimineața
Te-a despoiat cu mânilor-amândouă !...

Acuma simt: drumețul dă să moară...
Un oaspe nou îi stă la căpătaie,
Un nou venit în casa solitară,
Cu albe mâni, cu inima bolnavă,
Cu ochii arși de friguri și otravă...
Stăpân de-acuma el o să rămâie.

Privindu-și lung ograda în ruine,
El trist își pune gândul ce-l apasă :

— Tu mori acum... dar umbra ta revine
Și pururi simt, că singur nu mă lasă,
În nopți târzii s'a furișă la mine
Și-o să mă știu străin la tine 'n casă...

PARIS

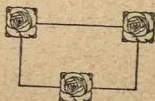
I.

La geam îmi cântă 'n ritmuri cadențate
Haotica Parisului năvală,
Când o ascult în goana-i triumfală
Simt inima pământului cum bate.

Ca pe-un ostaș înfrânt de oboseală
M'a biruit năpraznica cetate,
Drumeț orbit de flacări nevisate,
Imi plimb prin ea umila mea sfială.

De-acum sunt robul mândrei metropole,
În suflet simt cum crește 'ntr'una svonul
Din preajma auritelor cupole.

Dar nopțile când umbre moi se lasă
Și 'n jur de mine urlă Babilonul,
Eu mă visez în sat la noi acasă...

CA 2002 4802

Z I U A

■ ■

II.

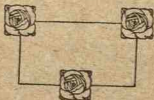
În zorii albi, senină dimineață,
Tu-mi pari o fată mândră dela țară,
Venită la oraș întâia oară
Cu gând curat și rumenă la față.

Te prinde însă 'n blestemata-i ghiară,
Te sbuciumă vârtejul de viață,
Din mii de guri minciuna lui te 'nvață,
Stropindu-te cu tină și ocară...

Insulte cad, batjocura te arde,
La orice pas culegi o nouă vină
În rătăcirea ta pe bulevarde.

Așa pe rând te 'ntuneci și spre sară
De praf, de fum și de păcate plină,
Tu te prăvali sfârșită și ... murdară ...

NOTRE-DAME

III.

Parisu-și urlă vasta nehodină
Și fără somn se sbate vinovatul...
E noaptea 'n jur dealungul și dealatul
De vin, de glume și de-amoruri plină.

Durerile și-au amuțit oftatul,
Mor visurile sugrumate 'n tină,
Scăldat în răs, în aur și 'n lumină
Pe uliți trece hohotind păcatul...

Drumeț străin din țări îndepărtate,
Eu mă strecor prin putreda cetate,
Când după nori mijește aurora...

Prin boltituri de arcuri triumfale,
Văd turnurile vechii catedrale,
Ca două brațe blestemând Gomora...

FELINARUL

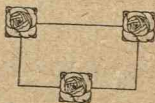
IV.

Neadormit veghează felinarul,
In taina nopții osândit să vadă,
Tovarăș are colțul vechi de stradă,
Singurătății sfetnic trotuarul.

El vede-a vieții nesfârșită pradă,
Asfaltu-i spune patima ș'amarul,,
In fața lui își plimbă 'ntreg Calvarul
Intunecata veacului baladă...

În tremur lin lumina i se frânge,
Clipind încet cu licărire rară,
Îți pare-un ochiu îndurerat ce plânge.

Și parc'aud oftarea lui sihastră ;
— De ce m'aprindeți fiecare sară,
Să luminez nenorocirea voastră ?...

IN MUZEU

Lăcaș cernit al trecerii eterne,
Trist sarcofag al vremii adormite,
Tu jalnică posomorită urnă,
Ce-aduni cenușa gloriilor stinse, —
Sub bolta ta mi-e frig și mă cutremur.

De undeva, de dincolo de moarte,
Eu simt un duh întunecat cum vine,
Cum își desface aripile negre,
Cu sbor încet din haos se desprinde
Și toate pier pe câte 'n drum s'abate
Și le-a atins răsufletu-i de ghiață...
Mor florile și zâmbetele mor,
Se frânge visul, dragostea apune,

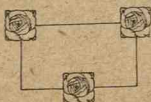
Se sting sdrobite clocotele ării,
S'aștern în praf și Dumnezeii și îngeri,
Trosnesc și cad arcadele măestre,
C'un geamăt lung se surpa Partenonul,
Iar duhul rău purcede mai departe
Și râsul lui se plimbă pe ruine...

Zadarnic tu crăiasă 'ndurerată
Cu ochii stinși l-ai plâns pe Mausolos
Și jalea ta a 'ntruchipat minunea,
Ce 'mpodobește de mult Halicarnasul...
Și tu 'nzadar ți-ai scris, Sardanapale,
În marmură cântarea biruinții...
Sânt toate praf... — Un bulgăre nătâng,
Un strop răzleț și fără strălucire,
A mai rămas din visele lui Ramses,
Ce-a ferecat eternitatea 'n piatră.

Bieți biruiți, azi sânteți toți alături,
Ostași căzuți ai luptei nesfârșite,
E moartă azi și vechea voastră vrajbă.
Neputincios la poalele Astartei,
Cu arcul frânt stă trist săgetătorul,
Privind obrazul spart al unui sfinx...

Cum stați așa, sărăcăcioase moaște,
Ce-ați mai rămas, sărmame mărturii
Din strălucirea moart'a unui vis.
Satiri, himere, nimfe și centauri,
Cu trupul frânt, cu brațele perdute;
Și cum amurgu 'nlăcrimat trimite
De sus din cer un giulgiu mortuar
Pe la fereastra criptei voastre reci;
In liniștea arcadelor boltite,
Eu singur viu pe câmpul de bătae,
Stau îngrozit de suspinarea voastră,
De geamătul ce tremură 'n văzduh
Și mintea mea aude cum pământul
Își cere astăzi morții înapoi...

Veniți, veniți să facem îngropare !
Drumeți de-acum ai vremii stătătoare,
Veniți o groapă nouă să săpăm !
Să le-așezăm în tristă înfrățire
Aceste moaște jalnice și sfinte,
De-asupra lor să crească iarba verde,
Să-și cânte viața imnul ei de slavă
Iar' din amarul plâns al veșniciei
Să prindem vraja clipei trecătoare...

CINQUECENTO

Vreme de măriri apuse,
A lui Leonardo vreme,
Glasul farmecelor duse
Vine pururi să mă cheme.

Mintea, pasăre răzleață,
La sicriul tău mă poartă,
Tu-mi dai dragoste de vieață
Minunată lume moartă.

Ți-au fost bărbari cittadinii,
Aspru neam de hartă dornic,
Pe pumnalul lui Cellini
Eră sângele statornic.

Cardinali purtau coroana
C'un surâs machiavelic
Și venea din iad Satana
La sinodul ecumenic.

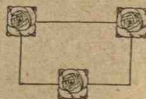
Ars de frigurile vieții,
Cu satiri și cu bachante,
Tatăl palidei Lucreții
Sta de gât cu trei amante.

Eră 'n chiot Vaticanul,
Plin de patimi și pierzare,
Se urzeă din crime planul
Groaznicului Don Cezare

Cinstea greu suiă Calvarul
Când minciuna sta 'n domnie;
Aretino pamfletarul
N'avea strop de omenie.

...Dar lumini strălucitoare
S'aprindeau printre păcate:
Erau flori, sonete, soare...
Eră râs și sănătate.

Și de-aceea-ți cer eu sfatul,
Căci din mândra ta poveste:
Nouă ne-a rămas păcatul,
Poezia nu mai este...

M A M A

E plin în jur de noi muzeul
Și pare-un templu minunat.
În care mii de robi ai vieții
Vin să se spele de păcat.
Sunt călători din largul lumii,
Ce-au pribegit pe ocean,
Să-și scalde ochii în lumina
Din pânzele lui Tizian.

Stau toți cu mintea 'ngenunchiată
Și-i mut cucernicul popor,
Eternitatea prinsă 'n cadre
Își poartă sfântul ei fior.

Invins de taina mare-a clipei
Se 'nchină sufletul supus,
In fața veșnicei icoane
Cu răstignirea lui Isus.

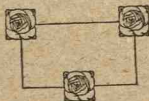
Ce blând se uită chinuitul
De sub cununa lui de spini,
Lumina resemnării mute
E scrisă 'n ochii lui senini.
Nu-l dor piroanele din carne,
Zâmbește pașnic, iertător,
El știe, că de veci învie
Acei ce pentru alții mor.

La poala crucii e Maria
Și 'n chipul ei nespus de trist,
A zugrăvit un chin sălbatec
Penelul meșter de artist.
Ea-și frânge mânilor și geme,
In gândul ei a 'ncremenit :
Nu Dumnezeu care 'nvie,
Copilul ei, care-a murit.

O văd și mă întreb pe gânduri
De rostul nepătrunsei firi :
De ce și chinul unei mame
E 'n prețul unei mântuiri ?
O văd și simt în suflet patimi
Din traiul nostru măsurat,
Toți răstigniții mici ai sorții
Pe rând, în minte mi s'abat...

— Și stau pierdut... În jur de mine
Se schimb' al oamenilor val...

.
Ce-o fi făcând acum o mamă
Acolo 'n satul din Ardeal?...

MASUȚA MEA

Și-a dus o 'ntreagă veșnicie
Trudita anilor povară,
De când legarăm prietenie
Măsuța mea de-odinioară.

În umbra vechei cafenele,
În cel mai tănuit ungher,
Ne luminau aceleași stele,
Acelaș colț senin de cer,

Aici în nopțile de iarnă,
Singurătatea mea amară,
Putea visările să-și cearnă
Prin fumul leneș de țigară...

Măsuța mea, ți-aduci aminte
De-atâtea zile fără soare,
Când fruntea mea cădea ferbinte
În palmele tremurătoare?..

Pe bolta ei trandafirie
N'avea credința mea înfrângeri
Și'n mândra noastră sărăcie
Ea ne vrăjă un cor de îngeri.

— Cum m'a furat de-atunci viața
În goana ei fără repaos...
S-a stins în neguri dimineața
Rătăcitorului în haos...

Azi, după vremi de patimi pline,
Măsuța mea, iar ne 'ntâlnim,
Duceam șirag de vieți în mine,
Azi mă întorc c'un țintirim.

Mi-am risipit de mult în lume,
Senina visurilor salbă ;
Măsuța mea, îți spun un nume
Și-l scriu pe marmura ta albă...

OAMENI

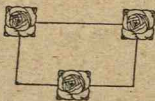

Sunt oameni toți și-i plin în lume
De vameși și de farisei,
Li văd și nu 'nțeleg anume
Ce mă mai poartă printre ei.

Le ard blesteme ceriul gurii
Când ți se par duiosi și triști,
Aștern peste pornirea urii
Blândețe de evangheliști...

Prin valul care nu se curmă
Arare când mă mai stercor,
Eu simt minciuna cea din urmă
Ce-a umezit buzele lor ...

Și'n minte-atunci mi se desface
Misterul Proniei ce-a pus,
Ca'n staul între dobitoace
Să vie pe pământ Isus ...

CÂNTĂ APELE

LA MAL

Mândra apelor crăiasă
Ne 'ntâlnirăm azi în cale,
Eu cu gândurile mele,
Tu cu valurile tale.

Prinși de-o tainică chemare
Ne privim acum în față,
Tu eterna vremii doamnă
Eu un strop răzleț de viață.

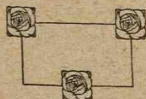
Cum te văd, din clipă 'n clipă
Mintea-mi sgribură și cade,
Simt moșia ta cum crește
Și hotarul meu cum scade.

Ți-ai pornit nemărginirea
Să mă'nfrunte, să mă frângă...
Râd talazurile tale
De luntrița mea nătângă.

Tu mă birui fără luptă
Pururi neînvinsă mare,
Ochii călători pe ape
Tremură și-ți cer iertare...

Spre adâncurile albe
Imi îndrept umila rugă,
Mă primește 'n totdeauna
Ucenic să-ți fiu și slugă.

Lasă-mă uitat la malu-ți ...
Să mă uit așa departe :
Din întinderea albastră
Voi citi ca dintr'o carte ...

AETERNITAS

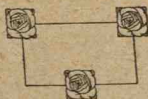
Pe boltă stele tremurate purced sfiala să-și aprindă
Și ca o pasăre rănită se sbate biruitul soare;
Noi stăm la mal uitați alături, când veșnica povestitoare
Nemărginirea ei ș'o frânge în ochii tăi ca 'ntr'o oglindă.

Amurgu-și flutură'n albastru năframa cu argint țesută
Și tot mai rar își bate marea răsufletul domol de pace;
Noi ocrotim atâta cântec acum când buza noastră tace,
Când mânilor îngemănate se strâng și-și spun povestea mută.

Pribeag ni-e sufletul pe ape și marea ni-e acum stăpână,
Căci ne-am topit demult visarea în uriașul piept de unde,
Ea ne-a 'mpletit iubirea 'n valuri, în depărtările afunde...
— De-acuma prinsă 'n taina apei nemuritoare-o să rămână.

... Și ne vom stinge 'ncet femeie, ni-e scrisă moartea sub pleoape,
Dar va zâmbi întotdeauna senina veșniciei soră,
Va răsună iubirea noastră în mândra valurilor horă,
S-a legănă pe-aceleași unde, va plânge în aceleași ape.

Și poate-odată, într'o sară, tot ca acum de albastră,
Când noi vom fi demult țărână, vor poposi doi inși la mare,
Neștiutori s'or prinde'n brațe, se vor strivi 'n îmbrățișare
Și nu vor înțelege bieții, că strâng la piept iubirea noastră.

FURTUNA

Deschide-ți fereastra spre mare
Frumoaso cu sânul de ghiață,
Deschide și uită-te 'n zare,
Ascultă-i aprinsa cântare
Și fură-i un strop de povață.

Le vezi rotitoarele unde
Se 'ndoaie supuse de frică,
N'auzi cum din neguri afunde
Năpraznic un strigăt pătrunde,
Cu zboru-i amurgul despică.

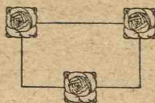
E ceasul de horă păgână
Când vifor purcede din haos,
Il chiamă eterna stăpână,
Ne'nfrânta lui patimă-l mână
Și viforul n'are repaos.

Privește-o cum sânu-i tresare,
Fiorul de dragoste-o sapă,
Se sbuciumă dornica mare
Și geme și țipă și sare
Albastra mânie de apă.

Sălbaticul mire coboară
Din trăznete-i cântă chimvale,
Cu glasul lui bolta 'nfioară
Și tremură unda fecioară
Când mândru el stăruie 'n cale.

Din fulgere are cunună,
Răsufletu-i cerul aprinde,
Un chiot de nuntă răsună,
Cu marea acum se cunună
Te uită, în brațe-o cuprinde.

O sete nebună de viață
Departă 'n văzduhuri s'așterne
Indemnu-i o lume-l învață...
— Frumoaso cu sânul de ghiață,
De ce plângi cu fața 'ntre perne? ...

MARE MOARTĂ

Spun corăbierii că în marea moartă
Văduvă-i de viață apa din vechime,
Nici un strop de suflet unde nu poartă.
Și pe marea moartă nu vâslește nime.

Ceriul Palestinei, spun corăbierii,
Baldachin de ceață flutură pe maluri,
Neștiind nisipul rostul primăverii,
Doarme apa mută în tăcute valuri.

Ocolind-o pururi paseri călătoare,
N'o ating în cale pribegiri nomade,
Peste marea moartă dac'a prins să sboare,
Sugrumat de neguri albatrosul cade.

Cântec nu răsună, nu s'aud nici șoapte,
Țintirim de apă-i unda ei sălcie,
Să fi plâns vreodată, ori să strige 'n noapte,
Despre marea moartă nimenea nu știe.

Ce poveste tristă spun corăbierii,
Nici n'aș crede, poate, vorbele acestea,
Dar cu biata minte 'n patima durerii,
Mă gândesc la tine și 'nțeleg povestea ...

DE PROFUNDIS

Plâng apele în noaptea asta
Și într'un vaier îndelung, —
Oftări mi-ating în zbor fereasta
Și 'n zbor la patul meu ajung.

O groază sufletu-mi supune
Și 'n așternut eu mă cufund,
Când stihuri de îngropăciune
Vin din prăpăstii fără fund.

Plânsori și gemăte și șoapte
De-a lungul apelor s'aștern
Și-n pacea miezului de noapte
Par smulse dintr'un plâns etern.

Pe semne-acu-i grozava clipă
Când moartea s'a pornit la drum
Și bate tainic din aripă
De-asupra mărilor acum.

Toți robii zăvorâți sub apă
Își simt stăpâna, și tresar,
Ei sparg a valurilor groapă
Și plâng cu plânsul lor amar.

Impins de-o nepătrunsă lege
Se cere lutul în pământ:
Sărmane suflete pibeg
Își cer o cruce ș'un mormânt...

LACUL

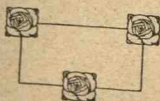
La geamul meu de lângă lac
Se bate apa 'n scânduri,
La geamul meu de lângă lac,
Se fac încet și se desfac
In mine-atâtea gânduri...

Pe rând vin undele de mor
Și 'n murmur se destramă,
Pe rând vin undele de mor
Și parc' aleg din gura lor
Pe nume cum mă chiamă...

Eu m'am gândit de-atâtea ori
Și mintea mea se 'ntreabă,
Eu m'am gândit de-atâtea ori :
Ce tainici, nepătrunși fiori
De 'ntinsul lac mă leagă ? ...

Pe semne tu care te-ai dus
I-ai rătăcit pe maluri,
Pe semne tu care te-ai dus,
Intr'un târziu și trist apus
Te-ai oglindit în valuri ...

De-atunci îl sbuciumă muștrări
Și 'n noapte plânge lacul,
De-atunci îl sbuciumă muștrări
Și simte-aceleași frământări
Ca dorul meu, săracul ...

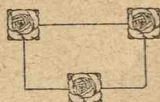
MAMA VENERII ETERNE

...Și când te văd întinsă mare, nehodinită totdeauna,
Cum ești tu pururea aceiaș și totuși alta 'n orice clipă,
Eu simt că 'n sânul tău trăește și frumuseța și minciuna,
Că 'n fața apei amândouă deopotrivă se 'nfiripă.

Nepotolitul suflet veșnic de-o nouă dragoste ți-e dornic,
Tu frângi în unda-ți jucăușe de-apururi alte curcubeie,
Te-i sbuciumă și azi și mâne de neastâmpărul statornic
Tu mama Venerii eterne, între femei cea mai femeie.

De-aceia când te văd frumoasă ș'atâtor năzuinți stăpână,
În mine-un vifor se ridică și mintea mea îl înțelege
Pe bietul crai de-odinioară, ce 'n răsvrătirea lui păgână
A pus cu biciul să te bată, ș-a pus în lanțuri să te lege.

EU STAU LA MAL...

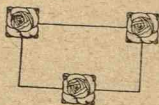

Corabia din lanțuri desfăcută
Își mișcă 'ncet scheletele trudite.
Cu ea te duci spre lumi nebănuite
Femeie, tu, pe veci necunoscută.

Abia în sborul ultimei clipite
Te văd, — de-acuma pururi nevăzută, —
Și totuș simt o jale neștiută
Când zarea albă 'n purpură te 'nghite.

Eu stau la mal și golul ne desparte...
Mă uit în larg cât ochii pot să vadă,
Cum mi te pierzi departe... mai departe...

O taină simt că m'a legat de locul,
Unde-am rămas nedumeririi pradă..
— Pe semne-acuma mi-a murit norocul...

SCRISOAREA TA...

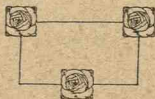

Scrisoarea ta mi-a destrămat
A visului beteală,
Ce viperă ți-a 'mprumutat
Veninul drept cerneală?...

Cu slova ta vin anii toți
Și 'n vraja lor mă fură...
In rostul ei mărunț cum poți
Să 'nchizi atâta ură?...

Cetind-o azi ca alte dăți
În mine-un gând tresare :
Ce-ar fi s'o sfârtic în bucăți
Și s'o arunc în mare ?

Din ale scrisului tău vești
Otrava s'ar desprinde,
Că mâine-atât amar de pești
Pescarii n'ar mai prinde . . .

GÂNDEȘTE-TE...

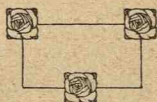

Lin picură azi milostivă pace
Și prin văzduh o șoaptă nu colindă,
Peste întinsa lacului oglindă
Amurgul umed umbre moi desface.

Pe cer pornesc făclii să se aprindă,
Incepe bolta 'n aur să se 'mbrace,
Stejarul mut de-asupra noastră tace,
Abia arare, cade câte-o ghindă...

Cum stăm așa cu ochii duși în stele, —
În inimă simțindu-ne veninul,
Părem doi tainici făcători de rele.

Mă înfioară zările albastre :
— Gândește-te, ce clar le-ar fi seninul,
De n'am fi noi cu sufletele noastre . . .

SCIROCCO

S'alungă clocotul de ape
Și 'n goană brațul unui val,
Ca un stăpân fără de milă
Asvârle-o scândură la mal.

Biruitoare urlă marea.
Și mi te lasă pe pământ,
Solie jalnică și mută
A așteptării ce s'a frânt.

Ce tainică apropiere
Și ce îndemn ascuns din cer,
Mi te-a trimis să-mi spui povestea
Pierdutului corăbier?

Ori poate știe uraganul...
Și vrea să-i vadă la un loc,
Pe bieții călători pe valuri
Bătuți de-acelaș nenoroc?...

COARDE VECHI

P O E T

Când l-au închis după zăbrele
Și paznicii l-au petrecut,
L-au despoiat de toate cele,
De tot sărmanul lui avut...

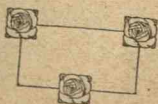
L-au dus așa 'ntre răsvrățiții
De după zidul fără glas,
Dar și-au uitat nenorociții
Că gândurile i-au rămas.

Nebănuitul lor tezaur
Nebunii 'ntreg i l-au lăsat
Și 'n giulgiul lor tivit cu aur
El sufletul și-a 'mpresurat.

Zadarnic bate din aripă
Și 'n goană moartea-i dă fiori,
Zadarnic huhurezii țipă
Din turla negrei închisori.

În mândră vraje se desfată
Ungheru 'ngust și nevoiaș
Și-i o grădină fermecată
Chilia de pușcăriaș...

Iar dacă tainic câteo rază
Coboară tremurând pe pat,
Ea 'nfiorată luminează
În visul unui împărat...

VORBEAU AZI NOAPTE DOUĂ APE...

(1812—1912)

Veneà un vifor să ne 'ngroape
Și grindina-mi băteà la geam,
Vorbeau azi noapte două ape
Și vorba lor o 'nțelegeam.
Iși lumineà necunoscutul
Cu fulgere din deal în deal
Și chiotind prin neguri Prutul
Vorbea cu Murășu 'n Ardeal :

„În taina apelor afunde
Un țintirim de veacuri port,
Mi-e albul înspumatei unde
Mai trist ca giulgiul unui mort...

Din vreme 'n vreme mă străbate
Un lung îndepărtat fior,
Și 'ncheieturile trunchiate
Atâta de cumplit mă dor ...

N'auzi cum strigă Basarabii
Blestemul zilelor ce vin,
Cum sună 'n bucium pârcălabii
Dela Soroca la Hotin ?
Eu simt cum matca mea tresare,
De-al amintirilor șuvoi,
Arcașii lui Ștefan cel mare
Imi cer azi moaștele 'napoi“ ...

* * *

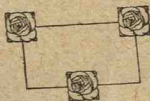
Așa tulburător de țară
Vuiă ne'nduplecatul glas.
Pân' fulgerele se curmară
Și-o ploaie blând' a mai rămas.
Atunci o 'ntunecată noapte
Pe creasta codrilor cădeă,
Și 'n plânset lin urzit din șoapte
Bătrânul Murăș răspundeà :

* * *

„În valul meu de veacuri plânge
Acelaș vaier stins și mut,
Mai multe lacrimi decât sânge
Nisipul meu a cunoscut.
Tu-ți plângi mărirea îngropată,
Eu jalea veche an de an,
Tu ai avut părinți odată,
Eu veci de veci am fost orfan“...

* * *

Așa vorbeți îndurerate,
Sub ceriul înorat și crud,
Bolnave râuri tulburate
Și-acum durerea v'o aud ...
Nedumerirea mă supune
Când rostul patimii v'ascult,
Căci inima nu-mi poate spune,
Pe care să vă plâng mai mult ...

DOINA

O doină plânge sus pe culme,
Din fluier unde limpezi cad,
Și legănate lin s'afundă
În pacea codrilor de brad...

Cântare, meșteră cântare,
Te stingi acum încet-încet,
Și-adormi pierdută 'n tremurarea
Oftării blânde din brădet...

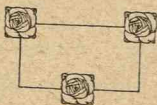
Mi-ai picurat un strop în suflet
Din taina vremii de demult,
Și plânsul veacurilor duse
Mă înfioară când te-ascult...

Cum te-ai topit acum în noapte
Eu stau cu inima la sfat :
În care brad, de care creangă,
Plânsoarea ta s'a aninat?...

Și cât vei mai trăi acolo,
Tu soră pururea cu noi,
Când va fi mort de mult ciobanul
Și moartă turma lui de oi?...

Târziu odată, — cine știe? —
Trecând pe-aici un călător,
Te va culege dintr'o floare,
De dup'o aripă de nor...

Te-a coborî în largul văii
Și-o lume te va ascultă,
Și-o lume 'ntreagă va începe
Să plângă cu durerea ta...

VOI VENIȚI CU MINE....

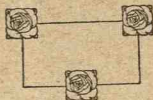
Voi veniți cu mine, oaste nevăzută,
Moșii și strămoșii mei din zile moarte,
Grăitoarea voastră îndrumare mută
În vârtejul lumii căile-mi împarte.
De demult, din ceața vremii înoptate,
Eu aud un cântec călător cum vine,
Ca un clopot tainic inima mea bate,
Din adânc vă chiamă să veniți cu mine.

Eu vă port în suflet, plămădiți în sânge,
Și din vina voastră mi-e zidit păcatul,
Glasul vostru geme, jalea mea când plânge...
— Eu din plâns de veacuri mi-am topit oftatul...
Întărită 'n drumu-i dela voi învață
Ura mea să ardă, mâna să se 'nchine,
Ați murit cu toții ca să-mi dați viață,
Morți fără de moarte, voi veniți cu mine.

Din amurgul umed când se face sară,
Sufletul vă simte cum îmi treceți pragul,
Ca 'ntr'o casă mică albă dela țară,
Eu vă văd alături, mi-e mai mare dragul...
Sunteți fără număr, popi cu bărbii cărunte,
Cu lumina scrisă 'n frunțile senine,
Cercetași de codri și păstori de munte,
Ceată nesfârșită, voi veniți cu mine.

La soborul vostru mintea mea culege
Taine din zapise, rosturi din hrisoave,
Mi se plâng ciobanii de călcări de lege,
Și-mi suspină 'n noapte rugă de ciasloave.
Ca o cenușotcă mintea mea ascultă
Cum frânturi de veacuri strigă din ruine,
Prinde-abiă un picur din vâltoarea multă
Și se 'nchină vouă, că veniți cu mine.

Eu din oastea mare nu-s decât solia,
Ucenic cucernic vă vestesc cuvântul,
Nu-s decât un fulger smuls din vijelia
Ce-a închis în sânul-i milostiv pământul.
Rămâneți la mine voi întotdeauna
Infrățiți cu focul sângelui din vine,
Căci se stinge glasul și se frânge struna
Când în goana vieții nu-ți mai fi cu mine...

INIMA

Biată inimă bolnavă;
Făgădău la drum de țară,
Cine-și mai aduce-aminte
Câți drumeți te cercetară ?

Tu n'aveai zăvor la tindă,
Nici scumpete la măsură,
Și-ai cinstit pe fiecare
C'un păhar de băutură.

Cum veneau în miez de noapte
Călători pribegi în lume,
Toți stăpâni la tine-acasă
Răi de plată, buni de glume ...

Tu la toți le-ai dat hodină,
Și le-ai dat popas în cale,
Pân' s'a risipit pe drumuri
Plinul pivnițelor tale.

Azi ești goală și săracă
Și crâșmaru-ți dă să moară,
— Cine să-ți mai treacă pragul,
Făgădău la drum de țară? ...

STRĂMOȘII...

*... «Nu suntem la acelaș nivel...
La 1759, adecă pe vremea când
strămoșii autorului dela «Țara
Noastră» nu se coborise încă din
măimută, egumenul Laskaris scria
cu documente filiațiunea familii-
lor Dukas, Vrana și Laskaris»...*

Duliu Zamfirescu în
«Convorbiri Literare».

Nu mor strămoșii niciodată
Războiul lor în noi și-l poartă,
Căci li-e țărâna spulberată
Dar nu li-e dușmănia moartă.
Străveche ura lor se 'mparte
Din moș în moș, din tată 'n tată,
Și azi de dincolo de moarte
Ei ne mai cer o judecată.

Cum ne privim acum în față
Potrivnici însetați de luptă,
Neiscușința noastră 'nvață
Din ura lor neîntreruptă.
Noi suntem flacăra pribeagă
Din ne 'mblânzita lor văpaie,
Cu moștenirea noastră 'ntreagă
Venim pe câmpul de bătaie.

Cu mine vin, roiesc, într'una
Cei fără neam și fără număr,
Ce-au sprijinit întotdeauna
Eternitatea pe-al lor umăr.
Vin cei de-o lege cu pământul,
Copiii soarelui de vară,
Eu, solul lor, le port cuvântul
Și 'n suflet sfânta lor povară.

Vin rânduri, cete se 'nfiripă
Din vechea veacurilor lavă,
Din ceas în ceas, din clipă 'n clipă
Tot crește oastea mea grozavă.
Le văd în orice parte roiul,
Iși cer dreptatea lor târzie
Și fiecare-și vrea ciocoiul
În judecată să și-l ție.

Ei tot mai mulți răsar din groapă
Răsar și 'n mintea mea s'alungă,
Vin bieți țărani munciți de sapă
Și vin haiduci cu flinta lungă.
Sosesc cu dorurile toate,
Sărmanii nu mai pot s'adaste :
— „Venit-am mare strănepoate
Să ne primești la tine 'n oaste !“

Le zic supus : — „Veniți de-acuma,
Străbuni din lunga vremii cale
Și dați-mi cântecul și gluma
Și nesfârșita voastră jale.
Veniți, căci glasul vostru 'nvie
Un nou zorit de dimineață,
Voi ce-ați murit o veșnicie
Sunteți flămânzi azi de viață !“

Ei vin cu suflete 'noptate,
De-aceea sfarmă lanțuri grele,
De-aceea urlă și se sbate
Durerea 'n cântecele mele.
Doar din al veacurilor caier
Mi-am împletit eu biciul urii,
Nestinsul vremurilor vaier
Mi-a scris blestemu 'n ceriul gurii !...

De luptă-s gata deci... Prin mine
Un iad întreg cere răsplată.
Mi-e sete-acum... Te-aștept vecine
Și ochii mei păgâni te cată!
Îți vreau sclipirea de oțele,
Și vreau oștirea ta măiastră,
Întregul cer cu ochi de stele
Să lumineze lupta noastră.

* * *

Te-aștept... te-aștept... Dar n'aud bucium,
Nici zumzet ascuțit de zale,
Mă 'ndoaie patima — mă sbucium :
— „Arată-mi rândurile tale !...
Și cum te chem, ș'un colț de țară
Mi te-au cătat zadarnic solii,
Te-apropii tu de subsuoară
C'un slab egumen ros de molii...

Vă văd... Mi-e milă peste fire
De bietul grec cu haina ruptă :
Ai spart o criplă 'n mănăstire
Ca să-ți câștigi un soț de luptă...
Vă văd și oastea mea pe-acasă
Mi-o 'ndemn încet să se strecoare:
Vai — toată ura mea mă lasă,
Căci sărăcia ta mă doare...

CARMEN LABORIS

Veniți în horă de frăție,
Străvechii câmpului străjeri,
Ce ocrotiți de-o veșnicie
A muncii rodnice dureri.
Veniți, plugari, veniți oștenii
Celui mai vechiu și sfânt război,
Tovarăși buni ai Cosânzenii,
Veniți cu noi!

În goana vieții 'nviforată,
Strigați: Plugarii 'n veci nu pier,
Căci lor pământul sfânt, li-e tată
Și frate soarele din cer.

In casele cu grinzi bătrâne
Voi rostul lumii așezați,
Sus dăătorilor de pâne,
In patimi și credințe frați,
Voi platnici de sudori și sânge,
Voi cei bogați și totuși goi,
Veniți să ne 'nvățați a plânge,
Veniți cu noi!

Veniți stăruitoare gloată,
Strigați s'auză mici și mari:
E răzimată lumea toată
Pe palme aspre de plugari!

Năpraznic vifor de dreptate
Vă doarme 'n sufletu 'noptat,
Și spală lumea de păcate
Când rele mâni l'au deșteptat,
De grele vremi de mai 'nainte
De-al răsplătirii greu șuvoi,
Veniți aducători aminte,
Veniți cu noi!

Strigați să știe largul zării,
S'auză toți câți trag în jug:
Că focul roș al răzbunării
Topește fierele de plug!

SCRISOARE

CONTESEI DE NOAILLES NĂSC. PRINCIPESA BRÂNCOVEANU *)

*Brâncoveanu Constantin
Boeriu vechiu și domn creștin..*

Cântec din bătrâni.

Îți recitesc răvașu 'n franțuzește
Cu slova lui muiată 'n ironie
Și, nu știu cum, un gând mă ispitește...
Mă iartă, doamnă, că ți-l spun și ție...

Tu ne-ai uitat, tu din strigarea noastră
Nu știi nimic, nimica nu te doare;
Nici Dunărea nu-ți plânge la fereastră,
Nici munții mei nu pot să te 'nfioare...

*) Intr'o scrisoare adresată revistei «*Les Annales*» contesa de Noailles declară că nu e româncă și nu cunoaște câtuși de puțin România, în care a fost numai odată în drum spre Constantinopol.

Nu ne 'nțelegi nici visul, nici cuvântul,
Nici cântecul tu nu ni-l poți cunoaște...
Din țara ta ți-a mai rămas pământul,
Ai grâu în el, dar ți-ai uitat de moaște...

Abia odat' când te chemă Bizanțul,
Ai poposit la noi o clipă-două:
Verigă mândră ce te-ai rupt din lanțul
Unor vieți atât de scumpe nouă...

De-aceea azi te miri ca de-o poveste
Când cineva de rostul tău te 'ntreabă,
O glumă-ți par cuvintele aceste
Și râzi de noi odraslă basarabă...

Râzi înzadar! trecutul ne 'nfășoară
Ori cât de mult l-am surghiuni din minte...
Străbunii 'n noi de veci nu vor să moară
Și noi mințim, dar sângele nu minte!

Ei vin la noi ... — Ș'acolo 'n metropola
Pe malul Sènei umbra lor străbate,
Suflarea lor pătrunde sub cupola
Palatelor cu creștete bronzate ...

Câți logofeți și vornici nu se schimbă
În noaptea ta cu visuri sbuciumate ...
— Cu noi în drum doar' pururea se plimbă
Un țintirim de suflete uitate ...

Când vei simți o jale vag' adese
Și 'n liniștea amurgului de toamnă
Te vor fură îndemnuri ne'nțelese,
Nu te miră : Sunt Brâncovenii, doamnă !

MOȘ CRĂCIUN

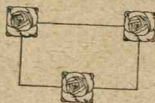
Moș Crăciun cu barba albă, moș Crăciun cu traista plină,
Vechiu stăpân atât de darnic al copilăriei mele,
Azi la noi în sat te-așteaptă toată casa cu lumină,
Cu colinde și cu cântec și cu crai ceteți de stele.

Tu te furișezi în taină pela fiecare poartă,
Cu pășirea ta tiptilă nu lași urme pe zăpadă,
Dar te simte 'ntreg cuprinsul oropsiților de soartă,
Când lași binecuvântarea peste capul lor să cadă.

Tu cobori și'n sara asta, tu cobori ca totdeauna,
Pe pământul greu de rele, sol bătrân de gânduri bune,
Și 'nveșmânți c'un vâl de pace răsvrătirea 'nviforată...
— Cum te-așteaptă'n sat la mine!.. Du-te, du-te Moș Crăciune

De nu ți-o fi peste mână treci și pela casa noastră,
Biată mama 'ngândurată azi e singură la masă,
Tu măcar o rază 'n suflet îi trimite pe fereastră,
Când vezi neatins și vinul și colacul de pe masă.

Apoi pleacă Moș Crăciune... pe ori-unde-și duce darul
Bătrâneasca și cinstita și curata noastră lege,
Numa'n lumea mea străină nu 'ncercă să treci hotarul,
Căci și inima și casa ți-s închise-aici, moșnege!..

EU ȘTIU UN BASM...

Eu știu un basm demult uitat
C'un cântăreț rătăcitor,
Ce strunele și-a încordat
Pe rând la poarta tuturor
Și 'n cântecu-i înviforat
A plâns de lacrimile lor.

Din goana lui s'au ridicat
Văpăi și valuri de scânteii,
Bărbații s'au oprit în sfat

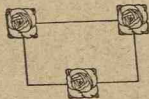
Și s'au oprit în drum femeii,
O lume 'ntreagă și-a legat
De glasul lui plânsoarea ei...

Cântând prin codri de brădet,
Drumeț pe larguri de pământ,
Așa s'a risipit încet,
Ca frunza spulberată 'n vânt:
— Nu visul lui nemângăiet,
Amarul altora l'a frânt.

Pe urma lui creștea popor
Și se rugă cu chip duios:
— Mai spune-ne câte ne dor
Și câte sufletul ne-au ros,
Pribeagule stihuitar,
Le plângi atâta de frumos!..

El, ascultând al lor cuvânt,
A chibzuit și-a priceput,
Că pururi fără crezământ
Durerea lui l-a petrecut
Și că 'n selbaticu-i avânt
Străine doruri l-au durut...

Atunci o clipă s'a 'ntâmpnat
— Mai vreți voi basmul să vi-l spui? —
Că jalea lui a lăcrimat,
Dar a înțeles că nime nu-i,
În tot norodul adunat
Să vadă lacrimile lui...

CLIFE

TRAGE-ȚI OBLONUL . . .

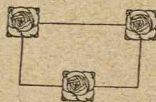

Ascultă copile ce-mi spune viața :
De-apururi în umbră să torci al tău gând,
Când simți în pleoapă o lacrim'-arzând,
la seama la vreme ș'acopere-ți fața,
Să nu fie ochi să te vadă plângând.

Alături cu alții te 'nșiruie 'n horă
Și lumii plătește-i cu ce-i ești dator,

Fă-i patimei tale din zâmbet zăvor,
Tăcerea să-ți fie statornica soră,
Să nu știe nimeni ce rane te dor.

Iar noaptea când cade și ceața se lasă,
Tu trage-ți oblonul să n'ai mărturii.
Și-atunci sub tavanul ascunsei chilii,
Despătură-ți taina ce'n suflet te-apasă,
Stropind-o cu lacrimi de ciasuri târzii . . .

CÂNTECELE MELE

Cobor din lumea mea de stele
Și vă petrec filă de filă,
Sărmane cântecele mele,
Imi vine să vă plâng de milă.

Atâtea strigăte 'mblânzite,
De legea ritmului sonoră,
Vă frângeți glasul cumînțite,
Ca să 'ncăpeți și voi în horă.

Mi-e jale-acum, ca primăvara
De paseri prinse 'n colivie,
De lei ce dorm visând Sahara
În cușca din menagerie...

Vă las cu mintea 'ndurerată
Și ochii 'nchiși pe jumătate,
Mă duc în țara fermecată
A cântecelor necântate...

P O E T U L

Un cavaler cu ochii de vultur, cu inima de fată mare,
Cu braț de fier, cu mâna albă, de sbucium și de luptă dornic,
Pe-un piept de stâncă solitară și-a 'ntemeiat un cuib statornic,
O singuratică cetate cu turn strălucitor în zare. .

Când raza zorilor dintâie zâmbește 'n prag de cetățuie,
Pe năzdrăvanu-i cal sălbatic răsare 'n noapte cavalerul,
In soare-i fulgeră armura și sboru-i întretaie cerul,
Cu aripi meștere în albul nemărginirilor se suie.

În furtunateca-i năvală se duce-așa fără hodină,
O lume se resfrânge'n ochii adânci ca nopțile de vară,
Din mii de tulnice răsună a vieții veșnică fanfară,
Când sburătoru-i prinde taina de sus, din unde de lumină.

Avântul lui n'are popasuri, în drum el suie și coboară,
Și nestimate fără număr culege mâna fermecată:
El rupe-o floare, prinde-un zâmbet, o lacrimă 'n ascuns vărsată..
El fur'un vis dormit azi noapte pe căpătâiul de fecioară...

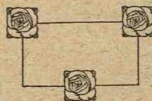
A străbătut atâta cale, cât ochii nu cuprind să vadă,
Și când amurgu'ncinge bolta în brăul lui tivit cu aur,
În goană el își smulge-o salbă din sfântul ceriului tezaur,
Și vine-acasă călărețul cu brațul încărcat de pradă.

Abia mai poate duce greul; se 'ndoaie trupul sub povară,
Își scutură în fața porții vestmântul împletit din zale,
O clipă mai privește 'n urmă spre ceața risipită 'n vale,
Ș-apoi în pripă trece pragul... — dar praful a rămas afară!....

Pe-un pat de marmură curată dintr'o cămară neștiută,
El migălind în pacea nopții așează scumpa lui podoabă,
Își frânge de zăgazuri mintea, — de veci neadormită roabă, —
Și taine pururi vorbitoare s'aleg atunci din mâna mută...

* * *

... Și știe bine urzitorul, că'n vremea trudei lui amare,
Acolo jos în umbra neagră țin sfat atâtea duhuri rele,
Să-i fure marmura măiastră, argintul coborât din stele...
Dar mânilor nu-i dau odihnă, căci vor altar de închinare.

MI-AM FACUT UN CÂNTEC

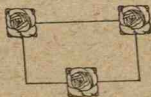
Mi-am făcut un cântec de demult odată,
Mi-am făcut un cântec ne'nțeleș și dulce,
Leagăn pentr'o veche taină vinovată,
Ziua să m'alinte, sara să mă culce.

Mi-am făcut un cântec și l-am dus cu mine,
Printre anii tulburi singura mea zestre,
Floare 'ntârziată prinsă pe ruine,
La o casă mută pusă 'ntre ferestre.

Cântec de ispită, cântec de otravă,
Smuls din nedormirea viselor fugare,
Mi-ai crescut cu vremea ca un râu de lavă,
Mi-ai crescut ca noaptea viforului pe mare.

Cum te-a 'nchis zăvorul tăinuirii mele,
N'ai căzut în mreaja gureșelor rime,
Impletit din patimi, coborât din stele,
Cântec de-o viață, nu te știe nime...

Totuș mintea astăzi vine să mă 'ndemne,
Să-ți deschid fereastra, să te-alung din casă,
— Când ți-e mort copilul, ce să mai însemne,
În odaia goală leagăn de mătăasă?...

UN TRANDAFIR SE STINGE

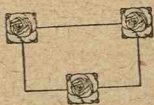

Cu trupul biruit de jale
Un trandafir se stinge 'n glastră,
Stropindu-și plânsul de petale
Pe perinița din fereastră...

Se sbuciumă sărmana floare
Și moare'n patima ei mută,
Ca 'n inima de fată mare
O dragoste nepricepută.

Se sbuciumă și până mâne
Își scutură podoaba 'ntreagă,
Iar mâna gingașei stăpâne
Alt trandafir o să-și culeagă.

Și rând pe rând au să mai vie
Tot alte flori în vechia glastră,
Asemeni viselor ce'nvie
Și mor zâmbind în calea noastră

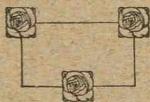
P Ă C A T

Amurgul m'a găsit și astăzi la poala ta cerșind hodină,
Biet călător oprit în cale de vraja viselor ce mint,
Cum aş putea să plec acumă când ochii tăi senini luminează
Și ard în purpura 'nserării ca două sulii de argint?...

Le doarme 'n adâncimi păcatul și ocrotit de-o caldă lene
Din clipă 'n clipă îmi trimite sclipirea fulgerelor lui,
Un picur din pierzarea lumii îți strălucește-acum sub gene
Și mă 'nfior din ochii limpezi tu câte taine poți să spui...

Mă pierd în lumea lor albastră și simt fiori din vremuri moarte,
Văd crai pribegi ce pentr'un zâmbet jertfiră fala unui tron. —
Și parc' aud în pacea nopții cum vântul șuieră departe
Prin dărmăturile de piatră din prăbușitul Ilion...

T A I N A

Iubirea mea 'nchisă cu tainic zăvor
Te port printr'al anilor șir,
Te port și cu tine pe drum mă strecor,
Păzindu-ți în suflet temutul fior
Ca floarea polenu'n potir.

În jurul meu urlă al lumii război
Cu vifor flămând și păgân,
În jurul meu cade și praf și noroi,
Și nimeni nu știe din tristul convoi
Ce strâng eu statornic la sân.

Tu chiot sălbatic din sute de guri
Zadarnic îmi strigi în urechi,
Prin vămile vieții și prin cotituri,
Ea vine cu mine și nu poți s'o furi,
O taină din zilele vechi.

Când noaptea-mi coboară la geamul închis
Și 'n casa mea nimenea nu-i,
Ca de pe alte țărâmuri trimis,
In sbōru-i molatic plăpândul meu vis,
M'atinge cu aripa lui.

Atunci se desfac ale tale comori
Și raiu-mi aduc pe pământ,
Atunci la fereastră-mi vin priveghitori
Și toate te cântă... le-ascult până'n zori...
Iubirea mea, — și eu te cânt...

TOAMNĂ NOUĂ

Atât de tristă-i dimineața
Acum când plânge-o toamnă nouă,
Când cade din copaci vieața
Și frunze galbene mă plouă.

O lume 'ntreagă simți cum moare
Intr'o tulpină ce se 'ndoaie,
In orice svon o așteptare
Și-un vis în fiecare foaie.

Abia o brumă fără milă
Și vara mi-a fugit departe,
Răsar movilă de movilă
În jur de mine frunze moarte.

Ce taină le-a desprins în șoapte
Mai multe azi ca altădată,
Ce visuri au murit azi noapte
Cu-atâta frunză spulberată ?

Icoane negre mi s'arată
Și nu știu cum, dar mi se pare,
Că 'n noaptea asta 'ntunecată
S'a prăpădit o fată mare.

MA 'NTORC DIN NOU...

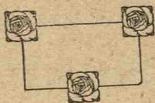

Am rătăcit departe 'n lumi străine,
Crezând că scap de-a patimii prigoană,
Că 'n sufletul meu însetat de goană
Mai poate crește-o floare pe ruine.

Dar un blestem din ori și ce icoană
Mă urmăreă, căci te vedeam pe tine...
Și te visam, ca 'n nopțile senine,
Un crai pribeag perduta lui coroană...

Nu te miră că azi înfrânt de cale,
Robit de-un chin care 'n curând se curmă,
Mă 'ntorc din nou la pragul casei tale.

Gândește-te, că 'n cruda lor arsură,
Când simt aproape clipa de pe urmă,
Bolnavii toți cer cuminecătură...

L A C R I M I

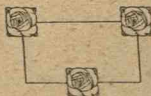
Copilăria mea pierdută
Demult prin rariștea de tei,
Și-a dus cu râsul ei năvalnic
Și-a dus și lacrimile ei...

De-atuncia nu mi-s umezi ochii
Ori câte vifore mă frâng,
Vai, mă 'nfior când mintea-mi spune,
De câtă vreme nu mai plâng.

Pesemne lacrimile mele
Acuma 'n suflet se cobor,
Și 'mpotmolindu-se 'n adâncuri
Își sap' acolo taina lor...

Incet s'așează rânduri-rânduri,
Sub vâlul jalnicei uitări,
Ca bobii de mărgăritare
În fundul nepătrunsei mări.

Acolo dorm pân' câte-odată
Mi le urnește-al vremii mers,
Țesându-le strălucitoare
În haina alb' a unui vers...

C Â N T E C E

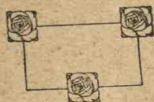

I.

Iubirea mea-i fărădelege
Cu greu canon în pravilă,
Cine-ar putea să mi-o deslege,
Cu cât mai mult mi-o înțelege,
Cu-atât îi pune stavilă...

Iubirea mea-i scumpă comoară,
Păzită 'n fund de peșteră,
Mi-o ține inima 'n zăvoară,
Cu vâl de taine o împresoară,
Că-i veche gazdă meșteră...

Eu sînt tâlharul în prigoană
Străpuns de-a legii suliță,
Ce înfruntând a lumii goană,
Strângând la pieptu-i o icoană,
Se strecură pe uliță ...

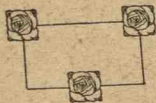

II.

Dragoste cu vină,
Dragoste bolnavă,
Cupă de lumină,
Cupă de otravă,
Cine mi te-a dus la buze, cupă de otravă ?

Nopti îmi împletiră
Din credinți o salbă,
Toată mi-o răsfiră
Azi o mână albă,
Mi-o răsfiră 'n praf pe uliți, azi o mână albă . . .

Sunt sărac de-acuma,
Visele mă lasă,
Cântecul și gluma
Mi s'au dus de-acasă,
Mână albă, mână albă, mi le-ai dus de-acasă . . .

III.

Vin sub plopul mărturie
Viselor de astă-vară,
Să-l vezi frânt de vijelie
Cum își cerne frunza rară.

În tulpina lui închise
Dorm iluzii și regrete,
Dorurile noastre-s scrise
Pe-aste foi nemângâiete.

Vin din foile uscate
Să ne facem două perne,
Căpătâie 'ndurerate
Unei despărțiri eterne...

IV.

Din înaltul boltii sfinte
Picuri de argint se smulg,
Și pe mâna mea ferbinte
A căzut în sbor un fulg.

Drag drumeț din lumi străine,
Ce neînțeleș mister,
L-o fi îndrumat spre mine
Minunatul strop de cer?...

Strălucind o clipă doară,
S'a topit ș'acuma nu-i...
— Vis răzleț de-odinioară
Unde sunteți ochi căprui ?

V.

Acum uitarea mi-e pe drum
Și-o lume ne desparte,
Ce gând te mai îndeamn' acum
Să-mi mai trimiți o carte ? ...

De ce azi grija să-mi mai porți,
Când dragostea ta tace :
De nu-ți cer lacrimi bieții morți,
Au drept să-ți ceară pace ...

VI.

Ursita unei zodii rele
Din nou în cale mi te poartă,
Tu moarta visurilor mele,
Frumoasa mea iubire moartă.

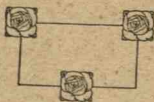

Te du cu soarele ce-apune
Ș'adormi în veșnică tăcere...
Tu ce m'ai frânt la 'ngropăciune,
M'ai omorât la înviere...

VII.

Ascultă-l tainic cum se stinge,
Și moare-acordul de pe urmă,
Cum tremurarea lui se frânge
Și cum încetișor se curmă...
...Și spune-mi tu nu ți se pare,
Că cu pierduta melodie,
În noaptea fără de hotare
Ți s'a pierdut ceva și ție?...

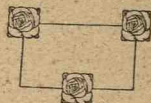
TĂCEREA TA...

Mai ții tu mînte ncaptea 'ntăie,
O noapte umeză albastră...
În pacea ei înfiorată
Vorbea numai tăcerea noastră...

De-atunci atâtea nopți trecură
Tot nopți cu șoapte și cuvinte...
Din câte-alături povestirăm
Nimic nu-mi mai aduc aminte...

Dar până 'n clipa de pe urmă
Fermecătoare-o să-mi rămâie
Și-o să-mi vorbească totdeauna
Tăcerea ta din noapte 'ntâie...

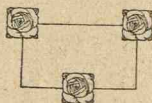
SINGURĂTATE

Singurătate, tainică grădină,
Cu freamăt lin, cu dulce adăpost,
Pribeagul suflet fără de hodină,
De-atâta vreme 'n țara ta n'a fost...

M'au alungat vânturile pe-afară
Și 'n goana lor eu n'am avut răgaz,
Să văd cum noaptea 'n giulgiu-i mă 'nfășoară
Și-mi scrie moartea umbre pe obraz...

Din vremi uitate mintea azi coboară
Și-ți cer umil acumă când te-ascult :
Ori râsul meu curat de-odinioară,
Ori lacrimile mele de demult...

COBOARĂ TOAMNA...

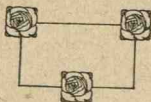
Coboară toamna 'ncet din slavă,
Năframa galbenă-i răsare
Și peste vârfuri de dumbravă
li flutură departe 'n zare.

Atât de jalnic geme vântul,
Cum s'a pornit acum să sboare,
Pare-c'a prins în drum cuvântul
Unei neveste care moare.

Pe urma lui un plâns se 'mparte
Și 'n taina codrului străbate,
Ca niște fluturi — soli de moarte —
S'alungă foile uscate.

Lumina soarele și-o frânge,
De somn pleoapele i-s grele,
În jur de patul alb își strânge
Mai des, cernitele perdele.

Din geana lui abia o rază
Îmi mai alunecă pe frunte
Și tremurând îmi luminează
Argintul firelor cărunte . . .

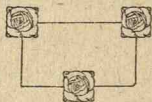
S I N G U R

Pustietate arsă mi-e sufletul acumă,
Se plimbă râsul morții și-mi strigă din țărână,
Nici nu-mi mai vine-a crede c'abia-i o săptămână,
De când dormea cu mine și cântecul și gluma.

De-atunci s'a stins în neguri puzderie de stele
Ș'un roi de vise albe ce'mi adumbreă păcatul,
Azi trupul mi se frânge în friguri, vinovatul,
Și bântuie Samumui singurătății mele.

Vei mai veni vreodată minune călătoare,
Să-mi lumineze'n noapte din ochiul tău o rază,
Să-mi schimbi pustietatea din nou într'o oază,
Să 'nvii pe beduinul ce blestemă și moare? ...

SONET

Acum din nou îmi treci pe sub fereastră,
Tu toamnă, tu frumoasă cerșitoare,
Pe urma ta cântări tânguitoare
Lin flutură 'n întinderea albastră.

Durerea ta în zare călătoare
Atinge 'n drum căsuța mea sihastră
Și 'nfrigate florile din glastră
Suspina 'n svonul frunzei care moare.

Rămân așa pierdut în reverie
Și, dus încet de luntrea amintirii,
Ascult duioasa morții psalmodie.

Ascult și simt că genele mi-s grele :
Pare-că'n vastă îngropare-a firii
Aud și plânsu 'ngropăciunii mele ...

A M U R G

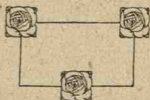
Din mesteacănul de-afară
Foi îngălbenite curg,
Când cernindu-și pânda rară
Cade vânătorul amurg.

Frate bun mi-a fost copacul
Cu podoaba lui de ieri,
El mi-a adumbrit săracul
Un noroc de două veri.

Sgriburind din trup se 'ndoaie
Peste geamul meu deschis,
— S'a mai deslipit o foaie,
Mi s'a mai fărmat un vis...

Unde ești tu să ne plouă
Plânsul frunzelor ce mor
Și cu brațele-amândouă
Să oprim căderea lor?...

Mâna ta să le culeagă
Și să ni le'mpartă 'n doi.
E povestea noastră 'ntreagă
Scrisă 'n veștedele foi...

IN BRAZI

In tănuita brazilor răcoare
Ne-a surghiunit iubirea vinovată,
Cum stăm așa sub bolta înstelată,
Pădurea neagr'o catedrală pare.

Singurătatea ei înfricoșată
Trecește 'n noi o lungă 'nfiorare,
Din ori-ce brad ne tulbur'o muștrare
Și tot mai greu păcatul ni-l arată.

Pe rând, pe rând, o teamă ne supune,
Trecutu 'ntreg în inimă ne-apasă,
Pierdută tu oftezi o rugăciune...

Imi spui apoi cu glas sfârșit de trudă:
— E Dumnezeu aici la el acasă,
Vorbește 'ncet că poate să ne-audă!...

BLESTEM

Noi nu ne-am îngropat iubirea
Intr'un întins adânc de apă,
Nici în pământ n'am coborît-o ...
— iubirea noastră n'are groapă ...

Prea ne-a 'nfrăţit cu nenorocul
Şi prea ne-a fost nemilostivă,
Ca doi tâlhari în miez-de-noapte
Ne-o schingiuirăm deopotrivă.

Părea că printre nouri negri
Spre iad s'a fost deschis o poartă,
Când brațe roșii de văpaie
Ne 'ncolăceau frumoasa moartă.

Pe rug ni s'a topit în flăcări
Și ca să nu învie iară,
I-am spulberat în vânt cenușa
În largul drumului de țară...

De-atunci blestemul ei ne paște
Veninul nu mai vrea să-i moară:
Pe veci din praful de pe uliți
Ne otrăvește-a doua oară...

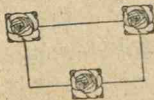

O LACRIMĂ

De-ar fi să-ți împărțești odată
Tu bogățiile ce ai,
Din toate darurile tale,
Ți-aș cere-o lacrimă să-mi dai.

Mi-ai da atunci un strop de suflet,
Ce din adâncuri îmi răsare,
Căci numai din adâncul mării
Se pescuiesc mărgăritare...

LA MOARTE

La moarte nu-mi aduceți mie
Odoarele maicei biserici,
Nu vreau nici blânda armonie
Din trăgănatul cânt de clerici.

Nisi ostenitele tropare
Cu rostul lor cel tânguelnic,
Nici potrivita cuvântare
Din cuviosul molitfelnic.

Un foc aprindeți nebunatic,
Spre ceruri flacăra să-și sue,
El mi-a ars sufletul sălbatic
Și lutul el să mi-l răpue.

Intr'o păgână 'mbrățișare
M'a prinde flacăra flămândă
Și într'o clip'a crește mare
De-atâta patimă ș'osândă.

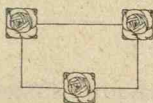
Va fi o mândră noapte-albastră,
Va străluci sus găinușa,
Când voi, tovarăși, într'o glastră
Mi-ți așeză încet cenușa.

Atunci sub bolta înstelată,
Să semănați trei firicele
De mirt — din floarea prea-curată —
In urna patimilor mele.

O fată mare 'mpresurată
De mila zânelor măestre,
Cu mâna moale tremurată
Să-și pue floarea 'ntre ferestre.

Schimbă-va zile călindarul
Și zi urmă-va mersul zilei,
Se va umplea de mirt răvarul
Zori-va dragostea copilei.

Iar într'o dimineață dalbă,
Ea, zâmbitoare și sglobie,
Își va 'mpleți din floarea albă
Cununa cea de cununie.

CUM SBORI CU TRENUL

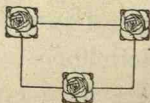
Cum sbori cu trenul pe câmpii,
Tu stai la geamuri visătoare,
Cum sbori cu trenul pe câmpii,
Tu stai la geam și nici nu știi,
De unde vin la tine oare
Atâtea mândre melodii?..

Sunt cântece și sunt povești
Și curg adormitoare unde,
Sunt cântece și sunt povești

Cu dulce svon, cu tainici vești,
Venind din depărtări afunde,
Tu tot mai multe deslușești...

Le-auzi aievea, le 'nțelegi,
Cum cad din murmurul de-oțele,
Le-auzi aievea, le 'nțelegi,
De ele sufletul ți-l legi,
Te miri că 'n doinele acele
E parcă vraja firii 'ntregi...

Nu te miră copil blajin
Și-ascultă-le cum cântă 'n cale,
Nu te miră copil blajin,
Nu le 'ntrebă de unde vin,
Căci astea-s visurile tale
Ce cad senine din senin...

ÎN DRUM

Arare 'n pribegia noastră,
Când calea ni se 'ncrucișază,
Din lamura văpăii moarte,
Eu simt cum reînvie-o rază...

Ne rumenește 'n drum obrazul
Și licărirea ei ne minte,
Când fulgerul unei clipite
Despic' aducerile-aminte...

Vai,, mintea, văduvă bătrână,
Vrea morții iar să și-i desgroape...
...Și tu-ți întorci grăbită fața,
Să nu-ți văd plânsul din pleoape...

Rămân învins... — Aud viața,
Cum mi te fură... mi te cere...
— De ce n'am dreptul de-a te plânge,
Când să te blestem n'am putere?..

MOȘTENIRE

Intr'un amurg primăvăratec,
Intr'un amurg cu flori de tei,
Tu mi-ai trimis întâia rază
Din ochii mari și farisei...

Eu nu știam unde ți-e calea
Și nu știam de unde vii,
Solie mândră rătăcită
La pragul unei curți pustii.

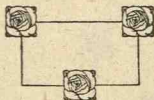
O clipă te-am simțit aproape
Ca strălucirea unui fulg.
Te-ai dus apoi — și eu zădarnic
Aș vrea din minte să te smulg.

Dar cu fiorul clipei mute,
De-atunci eu sufletu-mi alint,
Ea-mi țese sbuciumul de-aevea
Și-mi țese visele ce mint.

Mă 'ntreb ce soartă rea mă face
Un rob de-apururi să-ți rămân,
Să-și ard-o veșnicie 'n mine
Făclia dorului păgân?

— Pe semne noi odinioară
În alte lumi ne-am cunoscut
Și 'n noua întrupare-aducem
Un strop din vechiul nostru lut.

Tu vii cu vechea stăpânire
În fulgerul unei priviri,
Pe când pe mine mă supune
Blestemul tristei moșteniri.

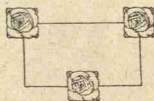
O C L I P Ă

Abia ne-am revăzut o clipă
Și iar ne-a despărțit talazul,
Pândeà din umbră nenorocul
Când tu-mi încolăceai grumazul.

Dar revederea noastră mută
A fost de-ajuns ca să 'nfiripe,
Un înțeles de-o viață 'ntreagă
În fâlfâirea unei clipe.

Mi s'a părut că 'n largul mării,
În noaptea neagră și afundă,
Văd la lumina unui fulger,
O luntre care se cufundă.

AȘTEPTARE

(FRAGMENT)

— Nu vine!...

S'au deșteptat toți demonii din mine...

S'au deșteptat în volbură nebună,

Un negru stol în suflet mi s'adună;

Cu răs prelung ei dănțuesc în goană,

Imi sfarmă 'n drum icoană de icoană;

Răzbat păgân în templul sfânt al vieții,

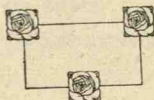
De chipuri dragi îmi văduvesc păreții;

Imi seamănă pierzarea din aripă

Și mă despoae clipă după clipă!..

Vin tot mai mulți întunecând pământul,

Și vântul
Desfrâului cu flacări de otravă
Mă arde 'n sbor pe fruntea mea bolnavă,
Când patima, o ne'mblânzită fiară,
În inimă mă sap'adânc din ghiară,
Și blestemând îmi strigă din ruine :
— Nu vine!..

N O A P T E

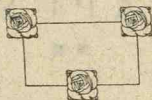

Tu unde ești în noaptea asta
Când plouă sărutări din cer,
Și sborul lor trecând fereastra
S'abate 'n sufletu-mi stingher ?

De-ai fi acum, plăpândă fată,
Măcar o clipă lângă mine,
Neștiutoare și curată,
O floare albă pe ruine ;

Atunci din brăul de văpaie
Ce mi-a încins un vechiu noroc,
Ar prinde-acuma să tresaie
Intârziat un proaspăt foc . . .

Și 'n taina inimii 'nghețate
Ar licări un nou avânt,
Ca un opaiț ce se sbate
Aprins în treacăt pe-un mormânt . . .

A P U S

Iubirea mea-i o blândă rază
Dintr'un târziu și trist apus,
Ce 'ndurerată luminează
În umbra zilei ce s'a dus...

Frumoasa mea rătăcitoare
Cu ochii 'n veci spre răsărit,
Privește-o raza care moare
Și se cufundă 'n asfințit...

Privește-o și te uit' afară
Cum cade noaptea la ferești:
Cu biata rază solitară
Apune-o mie de povești...

PE-UN ALBUM

Petrec cu ochii 'ntreaga carte
Și cu privirea mea umilă
Comorile eternei arte
Le văd pe fiecare filă...

Cum se strecur atâtea rânduri
Cu 'nțelepciune de viață,
Le recitesc și-mi zic pe gânduri:
— Tu nu poți da nici o povață!...

Un cântec doar' de s'a alege
Din toată lunga ta corvadă,
Copac bătut de-a firii lege,
E floarea singura ta roadă...

MORS MAGNA

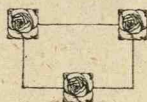

Stăpâna nopții fără stele,
Te-aștept să-mi vii din clipă 'n clipă,
De-asupra gândurilor mele
Îți simt bătaia din aripă.

Eu știu că visu-mi furtunatic
S'a stinge biruit odată,
Ca o suflare de jărat
Într'o cădelniță uitată.

Și știi că n'au să-mi mai asculte
În noapte plopii rari cuvântul,
Că patimile mele multe
S'or face una cu pământul

Dar dintr'un suflet ce se frânge
Rămân aceste versuri rupte,
Ca niște picuri grei de sânge
Stropiți pe câmpul unei lupte...

CUPRINSUL

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
Revedere	4
DIN UMBRA ZIDURILOR.	
Oaspe vechiu	9
Agonie	12
Paris	15
Ziua	17
Notre-Dame.	19
Felinarul	21
In muzeu.	23
Cinquecento	26
Mamă	29
Măsuța mea.	32
Oameni.	35
CÂNTĂ APELE	
La mal	39
Aeternitas.	42
Furtună.	44

	Pag.
Mare moartă	47
De profundis	49
Lacul	51
Mama Venerei eterne	53
Eu stau la mal	55
Scrisoarea ta	57
Gândește-te	59
Scirocco	61

COARDE VECHE.

Poet	65
Vorbeau azi noapte două ape	67
Doina	70
Voi veniți cu mine	73
Inimă	76
Strămoși	78
Carmen laboris	82
Scrisoare contesei de Noailles	84
Moș Crăciun	87
Eu știu un basm	89

CLIFE.

Trageți oblonul	95
Cântecele mele	97
Poetul	99
Mi-am făcut un cântec	102
Un trandafir se stinge	104
Păcat	106
Taină	108
Toamnă nouă	110
Mă 'ntorc din nou	112

	<u>Pag.</u>
Lacrimi.	114
Cântece I.	116
II.	118
III.	120
IV.	122
V.	124
VI.	125
VII.	126
Tăcerea ta	127
Singurătate	129
Coboară toamna.	131
Singur	133
Sonet.	135
Amurg	137
În brazi.	139
Blestem.	141
O lacrimă	143
La moarte	144
Cum sbîri cu trenul.	147
În drum	149
Moştenire.	151
O clipă.	154
Aşteptare	156
Noapte	158
Apus	160
Pe-un album	162
Mors magna	164

